

Instytut Pamięci Narodowej - Bydgoszcz

<https://bydgoszcz.ipn.gov.pl/byd/publikacje/ksiazki-bydgoszcz/176815,Bydgoski-Marzec-1981.html>
26.04.2024, 06:00

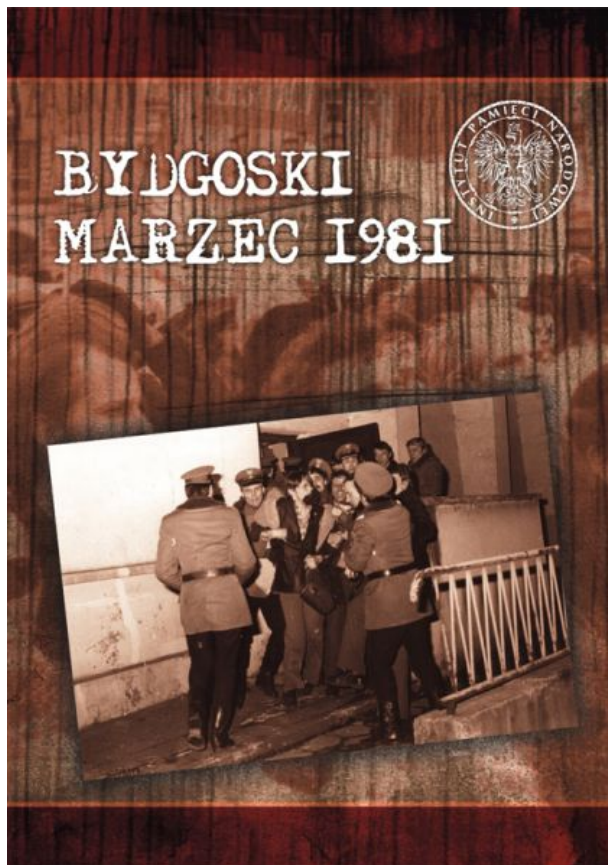
Bydgoski Marzec 1981

**Bydgoski Marzec 1981, opracował
Robert Gajos, Bydgoszcz-Gdańsk 2009,
80 s.**

Przygotowana przez Delegaturę IPN w Bydgoszczy publikacja autorstwa Roberta Gajosa przedstawia wydarzenia, jakie miały miejsce w tym mieście w marcu 1981 roku. Zapoczątkowały one najpoważniejszy kryzys polityczny pomiędzy ekipą rządową a „Solidarnością” w okresie „karnawału Solidarności”.

Dnia 19 marca 1981 r. funkcjonariusze MO i SB siłą usunęli z sali obrad Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy delegację „Solidarności” i brutalnie pobili trzech delegatów: Jana Rulewskiego, przewodniczącego Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność”, Michała Bartoszcze i Mariusza Łabentowicza. Związkowcy mieli przedstawić sprawy dotyczące wyżywienia narodu oraz przedstawić postulaty rolników prowadzących strajk okupacyjny w siedzibie bydgoskiej WK ZSL. Na wieść o zdarzeniach do Bydgoszczy przyjechali przedstawiciele Krajowej Komisji Porozumiewawczej NSZZ „Solidarność”: Lech Wałęsa, Ryszard Kalinowski, Marian Jurczyk, Zbigniew Bujak i Andrzej Celiński. W reakcji na bezprawną akcję w sali WRN, „Solidarność” odwołała rozmowy z władzami i ogłosiła stan gotowości strajkowej.

Skutkiem „dni marcowych” był podział

wewnątrz „Solidarności” i dalszy wzrost napięcia społecznego. Dla władz reżimowych było to niezwykle korzystne ze względu na trwające już wówczas przygotowania do wprowadzenia stanu wojennego.

Niewątpliwie jednak wydarzenia bydgoskie utorowały drogę do rejestracji rolniczej „Solidarności”, która nastąpiła 12 maja 1981 r.

Album „Bydgoski Marzec 1981” zawiera bogaty materiał zdjęciowy oraz dokumenty, plakaty, ulotki etc., zebrane z zasobów archiwum Delegatury IPN w Bydgoszczy, Archiwum Państwowego w Bydgoszczy, Archiwum NSZZ „Solidarność” Regionu Bydgoskiego, Muzeum Wolności i Solidarności w Bydgoszczy oraz z kolekcji prywatnych.

Publikacja podzielona została na trzy części, z których pierwsza dotyczy walki o rejestrację NSZZ „Solidarność” RI, druga – zajęć podczas VI Sesji Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy w marcu 1981 r., zaś trzecia – wydarzeń z sali Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy.

Gdzie kupić publikacje:

[Bydgoszcz](#)